

РАДОВА РАДА

№ 95.

Неділя, 23 липня 1917 року.

№ 95.

Тимчасові умови передплата на 1917 рік.

кв	кв	кв	кв	кв	кв	кв	кв	кв
1 кв.	2 кв.	3 кв.	4 кв.	5 кв.	6 кв.	7 кв.	8 кв.	9 кв.
-	-	-	-	-	-	6-80 р.	4-50 р.	2-30 р.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доповнче прикладати стару адресу).
На повернення авторам рукописів належить прислати марок, також і на листовні відмовці. Книжкові відмовці друкуватимуться в „Літ. станції“.

Адреса редакції в конторі:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умова друкування оголошень:

На IV сторінці:
За 1 рядок в 1 шпальці . . . 40 коп.
За 1 рядок в 2 шпальці . . . 80 коп.
за кожний ряд.

Особам, що шукають праці за оголошенням найбільше як в 3 рядки в 1 шп. 1 руб. за 1 ряд.

Монетери відкрите від 10—2 год. з 4—8 год. дня.

Ціна окремого 10 в.

№ у Мінмі

В провінції і 11 в.

на поштових

Гітній Театр Хупецького Зібрання Українська Трупа під орудою Т. Колесниченка.
Сьогодні, 23-го: За волю і правду на 5 дія. — Понеділок, 24-го: 1) Вампір, на 5 дія; 2) Україна.

ШАТО МІЙСЬКИЙ САД І ТЕАТРИ
Олександрівська 12. Тел. 15—54.
Сьогодні в відкритті театрі гастролей славного Вільямського репертуару на теперішній темі і згоди дня, гумористичний перегляд газет-скура програма Етуалей співачок та танцюристок.

Анонс! В вівторок, 25-го липня (юля) **Бенефіс БАБІНІЧА**, в суботу 29-го відбудеться торж. бенефіс Дирекції. Лагодиться **екстраординарна гулянина** в саді. Виключна програма в відкритті театрі і в театрі-Вар'єте. Подроб. в своїй часі.

Найкращий в південно-західнім краю театр **Вар'єте**
Сьогодні і щоденно.

АЮЛЮ
Дирекція Трудове Т-во Spektakle Varie.
Програма в 48 №№ веселого жанру.
Початок о 9 год. веч. — Подробиці в програмах.
Ремісер Н. Ситховен.
При театрі першорядний ресторан відкр. до 2 г. ночі.

Всеросійський союз землевласників закликає до об'єднання,

всіх землевласників як: хуторян отрубників, власників маєтностей незалежно від розміру їх володіння, а також орендарів та осіб, сприяючих меті союзу без ріжниця віри, національності та політичних поглядів.—Повсюди існують та організуються губернські і повітові одділи союзу.
Всі справи та пояснення в канцелярії союзу: Москва, Новинський бульвар дім № 32.
Представник головної Ради: Член державної думи: **Н. Н. Львов.**

При Волинській Українській Раді засновано **Інформаційне Бюро.**
Справки видаються щоденно від 10-01 години з раня до 1-01 год. дня, та від 4-01 до 9 веч.
Там же можна купувати розмаїті книжки політичного й белетристичного змісту, а також сучасну біжучу літературу та українські газети.
Адреса: Житомир, дім Губернського Правління, Українська Волинська Рада. 4-0182—3

Київ, 23 липня 1917 року.

Небезпечна Переговори між тимчасовим урядом та кадетами й заступниками промовцями не довели до сподіваного результату. Під час переговорів виявилася та глибока принципова прірва, що ділить соціалістичні елементи в правительстві од кадеської політики. Остання домагається, щоб правительством одмовилось од усіх своїх попередніх декларацій, між иншим і тих, що склалися з участю самих же кадєтів, і рішуче повернуло на шлях уміркованої тактики. На це, з другого боку, не могли пристати соціалісти. Кризис влади, таким чином, пішов ще глибше, і був момент, коли навіть Керенський, а за ним і інші міністри заявили, що вони покинуть міністерство. До цього поки що не дійшло, —вийшов сам один Чернов і то з причин більш особистих, —але становище яке було дуже непевне й невизначене, таким і лишилось.

Обставини справді складаються надзвичайно важко і скрутні для правительств, не кажучи вже про сумні події на фронті. Коли справа піде й далі так, то доведеться говорити вже не про кризис, а про розклад влади. А це може стати

ство. Воно, певна річ бути не повинно.
Тимчасове Правильство видає новий закон про гарантію особистої волі для всіх громадян і цим законом ліквідує ті пережитки старого ладу, які ще подекуди озивались. Усі виключні становища, окріч військових районів, скасовано; нікого арештувати й позбавити волі без виразної санкції закону не можна; (справи арештованих повинні розглянути особливі комісії й вирішити, чи є законні підстави для арешту, чи нема і тільки в першому разі держати людину в неволі, саму справу пустивши судовим шляхом. Встановлюючи такі порядки, новий закон дає вже справжні гарантії особистої волі. І треба бажати, щоб цей закон швидче увійшов у життя не тільки як юридична норма, а й як життєвий звичай, що може найкращим бути сторожем громадянської волі та доброго ладу.

Порада Українській Церкві.

(Лист еп. Нікома).
Російська Православна Церква наче б то підіймає собі віт від віковичного сну і хоче пристосуватися до нових вимог часу. Всякому відоме, —хто читає часописи,—сучасне церковне безладдя.
Як дитина спинається ходити, та все падає то мати все ж гіпсіть, що буде час, коли дитина дійсно встане на ноги і ходитиме. І той час неодмінно приходить.
Тепер гіпсіть і кадіються, що Російська Православна Церква попрацьма святих канонів, арештами архиєрів, запобіганням ласки в Обера-Прокурора і „леміщев“—ніби то спинається на ноги. О, книжники і фарисеї! Знаю я вас дуже добре і не вам поперати і топтати канони і виводити і так вже струхлявілу Церкву в наймачку для держави ще більш, ніж при старому ладу. Замість того, щоб оздоровити, почистити і наблизити її до Христа, ви ще далі одійшли від Його і даєте народів не хліб, а камінь,—не учения Христа, не Церкву Божу, а свої вигадки і вигадки Львова, і торжисе для фарисеїв...
Дивуюсь дуже, чому ця Церква зветься Православною? Що в ній лишилося від вільного—без примусу—широкого, чистого, милого, святого вчення Христа? Трухляві підняжки, котрі незабаром упадуть і задавлять „строителей“, що піддабуваються до нового вітру і хежуть святами справами,—насяльниками, розпинаючих Христа! Того „православия“ далеко більше у „древле-православних“.
І от, кохаючи над усе велику стражденицю Україну і знаючи, що духовенство України все ж далеко краще, ближче до народу і живіше, ніж великоруське,—я ражу Українській Церкві відділитися від Російської, так званої „Православної Церкві“, і стати справжньою Христовою Церквою на землі...
Тільки незалежна від російської, українська Церква зможе стати на своєму високому горіщі і яко світлиці всім—тихим, певичирим, нелицеприятним світом. Тільки тоді вона зможе випутатися з обіймів „господствующей, изувьрской, духовной власти“ і дійсно стане високою, „доявлюющей“ сама собі, відокремленою від держави Святою Христовою Церквою...
Юнаком, учнем Межевого Інституту, я мріяв про таку святую Церкву і я вбдяв до святих місця, шукаючи того благодатного світу і Христових людей, про котрих читав у книжках. Був і на Афоні довгий час. Потім скінавши Духовну Академію,—все роздавши,—я ширю оддався праці на церковній ниві, не вважаючи на пелювки та рогаги, які мені підставляли прислужники „власть імущих“ на землі і служители мамоны... Я 25 літ неустанно борюся,—і тільки тепер все зрозумів і,—вовсім, навиком, розчарувався в наших „Христових

„служителях“ і у всій церковній духовній справі, котра узяла з себе якесь духовне відомство,—очевидячки, на зразок інших усяких відомств світських—шкільного, залізничного, поштового та інших...
Довго—вагаючись сам з собою, я більше вже не могу терпіти. Глибоко-розчарований,—до останнього,—отсе і сернія я знімаю з себе сак і монашество,—становлюю, як і був, Миколаєм Миколаевичем Безсоновим і на-завжди вихожу з того забрудженого відомства...
Скільки розбитих мрій і надій! Але куче біти маючу людину, та вірити у своє діло, ніж товкти воду в величезній, дівявій ступі і бути „великим“...
Та от я вам і кажу це усе, не шукаючи собі нічого, щоб ви знали, що ця дитина (Російська Православна Церква) спинається, спинається, але ніколи, мабуть, не ходитиме...
Єпископ Ніком (Красноярський).

Вийшло перше чи-сло газети „Отечество“, яка має провадити ідеї автономії й федерализму, стоячи разом з тям на ґрунті відрощення Росії, як, отчинами всіх народів, що її заселяють. В статті „Федерация областей или федерация волостей“ Н. Коробка доводить, що переводячи надто широко принцип автономії волости, дрібної земської одиниці, доходить до того стану, коли державна влада майже непотрібна, але само по собі розпорощення краю загрожую державі втратою єдності й спільності найдрібніших Подіниць.

Для того щоб об'єднання розпорощеної й розпорощуваної Росії могло бути успішним, треба йти провадити відповідно до органічних принцип, що можуть збудити волю до єднання, волю, що постане проти дуже розігнаних центробіжних сил. Такою прикметою може бути перше вєсього прикмета національня, потім прикмета спільности культурно-побутових та економічних обставин області. Тільки така область може бути близькою й зрозумілою нашим народним масам при їхньому сучасному політичному рівневі, який з такою страшною ясністю показався в потураних їх велими елементарній домагації.
Тільки через прихильність до таких областей цієї маси, які ще не тямлять добра й відповідальности бути громадянином великої держави, можуть навчатися цінити Росію.

Росія не спромоглася виробити єдиної нації й допустима ця то як деспотія, чи то як союз національних областей.

Такий чином—хто стоить за безмежу децентралізацію, а виступає проти національно-територіальної автономії країв—той не зробить добра Росії.

Що чому Начальник Київської во-заванає? єдиної округи К. Оберучев виступив у „Кіевск. Мысли“ з статтею з приводу „полуботківської“ історії в Києві. Власне виступає він же вєрше з цього приводу, але на цей раз із полемічною статтею проти „Народньої Воли“, яка назвала полуботківської пригоди драмою та зазначила, що звістки про грабїж у квартирі К. Оберучева показались несправдливими. Свою велику статтю К. Оберучев починає так:

На жаль біжуча робота не дає мені спромоги стежити за пресою, навіть місцеву. А слід би було,—щоб бути в курсі того, про що пишуть та чого не договорюють.
На жаль, нам здається, що часті полемичні виступи К. Оберучева в пресі показують, що шаховий полуботківський азартно реагує як на те, що пишуть, так і на те, чого не договорюють.
А тим часом не тільки біжучо, але й основної, організаційної роботи в начальнича округи так багато,

а в Києві ще так мало ладу, що може б краще так говорити:
— „На жаль газетні виступи заважають п. начальникові округи в його прямій військовій роботі“...
А по суті зацепленої справи ми говорити не будемо: справа минула, і тепер багато знайдеться охочих доводити, що вони були праві, що вони мали рацію, що вони казали, що вики неї той і той,—єсть слідча комісія, і вона повинна сказати правду про полуботківську історію.

Порозуміння з Г. Плеханов в своїй буржуазією газеті „Єдинство“ доводить, що порозуміння пролетаріата з представниками буржуазії тепер не тільки можливе, але й необхідне.
Росія переживає тепер той переїдний момент своєї історії, коли пролетаріат може не тільки бийти, але й з вєдедом для себе порозуміти із буржуазією для спільної боротьби з усім тим, що гальмує розвиток наших продуктивних сил.

Колі робітникам зашнадить відбудування старого ладу, який путав наші продуктивні сили, то так само не швидко б і буржуазії, для розвитку якої потрібен швидкий розвиток цих сил. І Росія зробить великі успіхи на шляху економічного розвитку, та не кажице, що наші робітничі клас стає на значно вищий, як тепер, мабуть матеріального добробуту.
Це майже всі говорять, а кризис влади все-таки не полагожено.

Вибірчі пертурбації.
— Карауул! Ми не українці! Ми не українці, ми—мажороси, ми з Богданом Хмельницьким чай пили! Ми просто хали собі Ага, розумію: це та нація, що до недавніх часів на Поділля звалася „мужики“, а в Галичині „chłopi“.
Одним словом, ми—холопи. Тільки нема вже кому „буть челом“...
Проте, як бачимо, „нація“ та живе, їсть мажоросійську ковбасу, п'є чарку горілки—самоодяки і претсья до Думи, ще й вкупі з великоросами й біжорусами.
— А вообщє — ми люди русские. Русский народ, союз русского народа. Правда, комічє назввся народ, як наші часи?
А до Думи хоче серьозно.
Я також хочу,—чому ні? Я в списку № 15.
Син безземельного селянина, синчизву університет, що-тижия мінїєю білізму і маю елегантні черевки.
— Яким способом,—питаєте? О, то ціла історія! Родина і навіть міжна-родня, можна сказати, історія. То, бачте, сестра моєї жіжки замужем за амеріканцем.
Колі в Росії повстала свобода, яєли дуже вєраділи, що за морем вигульнув, як Пилип з конопель, ще один демократичний народ, але тим часом послали сюди мого швагеря, щоб наглядав тут за де-якими амеріканськими підприємствами і, як що до чого, щоб не галуьчись телеграфував.
Ну, ото-ж швагерко й привіз своїм російським родичам ріжкі подарунки, і мені дісталися черевки.
Гарні елегантні черевки.
Йду я собі в тих черевках, а саме коло пам'ятника Хрещення, по коліні даринського трамвая.
Йду, а під тном, в холодку, лежать наші воєки.
Хто спить, хто цгарку смаить, инший гуляє касієня. На дійсвітельної, значить, службі.
Тільки я поминув їх, чую:
— Ач, бурджуй, (добро) його матері!
Мною аж струсило. Вія собі вилежеться в холодку, а я їду до Дарвинді інтерв'ювати хорватських волюнтерів, щоб дістати п. 7 кон. за єстрічку.
Ранком обертаєся й до них:
— Певнольте, товариш! Скудова ви зваяі, што я бурджуй? Што ето за чорт, в самом деле!
Товариш гроши засоронився, двьється убіч і обтягає гимнашторку.
А другий,—розшатуваясь від тном, аж земля гьєтєся,—зухвало двьється на мої черевки та й каже:

— Канешно, што бурджуй: шш, каша ботиночки. Хрещатка окуртатна, шапочка на голові... Наверно ішо в думу хатить, об'явленій показалева, мерзавець.

— Бух на землю, просто в болото від трамвайного вугілля.

Обкачався, обвалювся, як коняка, подер шовкові поворозки коло черевиків, позамітав шпалки кашкетом і замуслив руки по самісінькі лікті.

Встав і співаючи

«Вийдем ми за Ваню, Ваню дарагова...»

— підійшов до гурту:

— Ну?

— Садись!—запросив зухвалію.

— Я сів.

— На, сухий сів, жменью семекі.

Приві.

Я подякував, чим страшенно обурив компанію, й почав дузати на сім'ю.

Таж мовчки, меланхолійно ми проваляли до самого вечера. Сонце вже зайшло, коли один із товаришів встав і запропонував мені піти до Шато.

— Пайдьом!—згодився я.

Пішли. Штани на мому товаришеві такі, що як би виварити їх в казані, то був би суп Франца-Йосифа Розперезанія, «фуражка на бекрень», в лівім кутку рота цигарка, і прижмурене око від діму.

Прийшли до Шато.

Товариш прогомо до баршні:

— Вам, слыш, скушно, наверно, баршні: позвольте іше жами уместі

Баршніа бозько оглянула нас й, видимо тіваючи, промовила:

— Рашьце вымоще у Днепре штани і подпоштіше.

— Буржуйка!—скрикнув я:

— Йш, какі батиночки... юпка акуратная, шляпочка...

Товариш обняв мене й довго сердешко цілував, згадуючи мою матір:— Ты з якого списка, товариш?

— З пятнадцатого.

— Ну пайдьом у Думу. Так і бить: брощу за тебе жеребок.

Все робиться, як по-писаному. На мурях—римокартинні відозви, перед Магістратом—купи горожан, по вулицях літають агітаційні автомобілі розкладаючи виборчі прокламації... якийсь жбурнув мені в голову, аж шапку збив...

Європа та й годі!

Лопаси, а держим фасок.

Але... відозви здирає кожей,—хто хоче і хто не хоче, а де-яким громадам роздають цілком готові вже виборчі картки № 1.

— Дядьку,—питаю пораженного соросалітського—а хто то вам ту картку дав?

— Наш лазаретний хвершал. Підете, каже, до Думи та й вкинете в скриньку.

— А ви читати вмієте?

— Та ніби той... вмів колись, а тепера глаза, бач, болїт, не втїку.

— А вам, дядьку, хіба все одно за кого кидати?

— Або я знаю... Хвершал іказав, що до-дому пустать. А мені-аби до-дому: дамой, значить.

Я випиуюсь із списка.

Вписуюсь і не хочу належати до жадного списка, до жадної партії.

Всіх охочих запрошую до мене, до редакції «Вістника Vegetаріяства», на організаційні збори нової партії: П. с. К. й. У. Партії европеїзації Київ а й України.

Прячена.

мітету партії українських соціалістів-федералістів був примушений відатися до тов. начальника Київської міліції за проханням, аби було звернено увагу на хуліганський напірам агітаційної боротьби, якого звинувачують проводирі списка № 3.

— Збори артистичної ном. «Провсіта» відбулися в понеділок, в 7 год., в Лук'янівському Нар. Домі.

— Українське Технично-Агронамічне Т-ва «Праця». В понеділок 24 липня в 5 аудиторій Університета св. Володимира чергові лекції загально-освітніх курсів Т-ва «Праця»:

1) Старовинне писемство—Др. І. Свенціцький від 6 1/2—7 1/2 г.

2) Фізика—Грицак від 7 1/2—8 1/2 г.

3) Арифметика—К. Кравчук від 8 1/2—9 1/2 год. веч.

— Лекції на Шулявці. В понеділок 24 липня в сільсько-господарчій аудиторії Політехнічного Інституту лекції загально-освітніх курсів Шулявської, «Провсіта»:

1) Новітня історія України—Др. Грицак від 7—9 год. веч.

2) Практичне вчення української граматики—І. Паславський від 9—10 год. веч.

Вісти з краю

— Четверта частина—Центральній Раді. На останньому зібранні Движенської фортечанської «Провсіта» було прочитано Універсал Центральної Ради. Вирішено воіма силами підтримувати Центральну Раду й у всьому їй коритись. Постаовлено четверту частину своїх грошей (чи то з членських внесків, чи то жертв, прибутоків од вкстав, од продажу книжок і т. д.), що місяця послата в Центральну Раду. Крім того, обожити одиоденним заробітком усіх членів і всіх, хто почував себе українцем. Ці гроши зібрати що місяця й справно переіслати в Центральну Раду.

— Самосуд. На ст. Здохбуново Волинської губернії над садлатом, який проповідував більшовистські ідеї, зорбачили самосуд.

— Подня земству від учителів. На повітових земських зборах слухачі курсів по україзнавству, учителя Полтавського повіту звернулись до зборів з такою адресою:

Народні учителя Полтавського повіту, прослухавши курс українознавства, щиро дякують Полтавське Повітове Земство, котре в цей тяжкий час цілком зрозуміло сучасне становище України й стало на твердий ґрунт, вважаючи, що тільки освіта народу допоможе нашій Україні вижити ті завдання, котрі сучасний мент поставив перед широкими верствами громадянства.

Перш за все воно звернулося до вчительства, як до головних працівників в справі народної освіти і дало їм можливість більш-менш набратися знання і сил вести народню освіту тим шляхом, котрий вимагається життям.

З свого боку вчительство Полтавського повіту в Ваших особах запевняє все громадянство Полтавщини й усієї України, що воно в своїй праці не зверне з шляху, котрий виявився досить асприво в поставах різних українських організацій, і котрий відповідає давнішим бажанням кращих сівів України.

— Селяне беруться до праці. В с. Ташківці Гайсинського повіту на Поділлі селяне закладають «Селянську Спілку», «Провсіту» й готують до вкстав українську п'есу.

— Справа налаштовується. В с. Бойківці Вітницького повіту на Поділлі старі селяне жічим не цікавилися, зате молодь гаряче береться до роботи. На допомогу місцевій молоді прийшли псаломщик Д. Шаркевич. В Бойківці «Провсіта», яка влаштувала виставу. Готують до вкстави другу п'есу.

— Курси української мови. В Острії Чернігівщині відкрито запись на курси української мови. Записалось 400 учителів—сто від церковно-парафіяльних шкіл і двісті від шкіл земських.

— Зapis приймають іше. «Провсіта імени Т. Шевченка». У Кожиківці на Полтавщині закладено товариство «Провсіта імени Т. Шевченка». Куплено книжок для бібліотеки, подаровано на 1000 карбованців.

— Народній Дім. У Кожиківці на Полтавщині селяне домагалися від земства, щоб у їхньому селі був Народній Дім. Земство вволовило волю селян. За два з половиною місяці на цей Дім уже зібрано 20000 карбованців. На користь Народного Дому селяне сами без ініціативи влаштували три вкстави: «Ворці за мрії (збору 235 р.)», «Мартя Боруля» (збору 218 карбованців) і «По ревізії» та «Як ковбаса та чарка» (збору 160 карбованців).

— До Краснокутських садлатів-українців. Рада Краснокутського товариства «Провсіта» звертається з щирим проханням до садлатів-українців, що по походженню з Краснокутська, подати свої адреси. Справа надзвичайно важна. М. Краснокутське богодухівське повіту на Харківщині, товариство «Провсіта».

— «Провсіта». В селі Липняжці славветградського повіту на Херсонщині закладлось товариство «Провсіта». Записалось поки що 74 членів. Загальних зборів іше не було через те, що тепер жива і всі люди в полі. Незабаром провідане мають розглядати питання що до українізації школи.

— Фундаторам «Провсіти» члени доурчили вітати Центральну Українську Раду.

— Вистави. «Провсіта» с. Липняжців на Херсонщині влаштувала три вкстави: «Безталанна», «Нахмарило» й «Годі пить горілку», «Бувальщина», «На перші гуді» й «Як ковбаса та чарка». Чистий прибуток пішов на користь «Провсіти».

— Лекція Мих. Могиланського. Городянська «Провсіта» (на Чернігівщині) влаштувала в Народнім Домі лекцію. Читав російською мовою Мих. Могиланський «Українське движєніе вь прошлом и настоящем». Переповнена зала Народного Дому з зацікавленням вислухала лекцію (що займала 2 години), але промовою лектором дискусія не відбулася. Ніхто з слухачів не звернувся до лектора з якимиш запитаннями, ніхто не забрав слова для дискусії. Послухали й пішли...

— Союз Автономістів-Федералістів. В Городі на Чернігівщині закладено повітвий відділ союзу Автономістів-Федералістів.

— Вітання Центральної Раді. Члени відповленої «Провсіти» с. Качанівки в Галичині, зібравшись на загальних зборах, вітати Центральну Раду, Генеральний Військовий Комітет і всі товариства й особи, які працюють над здійсненням національно-територіальної автономії України з прилученням до неї українських частин Галичини, Буковини й Угорщини.

— На національний фонд. Українці 259 записано до національного фонду на український національний фонд 22 карбованці 50 копійок.

— Підготовка учительська спілка. В Кобеляках на Полтавщині відбулось зібрання членів повітрової учительської спілки. Постаовлено приєднатись до Універсалу й підтримувати Центральну Українську Раду.

— Національне свято. В с. Пірогах на Полтавщині відбулось національне свято. На молебні читали євангелію українською мовою, а в молитвах поруч Російського Уряду згадували Українську Центральну Раду.

— Після молебню дяком Лисовицьких своїм душим голосом прочтав Універсал. Гор. «Провсіта» просіявав «Заповіть». Гарко промовляв голова волостного комітету д. Степаненко та В. Сядоренко.

— Драматичний гурток. В с. Антолівці Пирятинського повіту на Полтавщині драматичний гурток, який ііснує вже більше року, останнім часом провадить енергійну свою діяльність. Недавно гурток ставив: «Мартяка Боруля», «По ревізії», (в Піратині), «Глитай або ж паука» та «Простає» В. Гоголя. Гурток влаштував українську маніфестацію. Грають артисти добре. Гарний хор під орудою О. Ококала приваблює ще більше до українського мистецтва громадян.

— Громадяне с. Лосятина васильківського повіту на Київщині зібтали з поміж себе на національний фонд 250 карбованців. Ці гроши Центральної Раді (в касу) передав д. Симоненко.

— Громадяне с. Качанівки в Галичині зібтали на національний фонд 30 карбованців.

— Курси українознавства. В Кобеляках на Полтавщині розпочали читати лекції на повітових курсах українознавства для чителів. Слухачів коло 300 душ. Історію України читав І. В. Авраменко, українську мову—д. Булгак, про культурно-просвітню роботу д. Чайківський, географію України—д. Дубняков.

До відома виборців.

Згідно з ст. 17 закону про вибори до мійських дум голова виборчої комісії повинен усунути тих осіб, які по відомостям, котрі є у комісії, не мають права учаіта в виборах. Згідно з ст. 16 наказу голова комісії може перевірвати право особи на участь у виборах не тільки за допомогою виборчої картки, алі і иними засобами. Тому виборцам рекомєндують, звляючиісь на вибори, брати з собою якісь небудь документи, які би свідчили про особу виборця.

Умови сільсько-господарського й поземельного перепису на Київщині в 1917-му році.

До завідувачого статистичним відділом Київської губ. земської управи, М. Морозова, від керовничого по I-му райому чигиринського повіту д. В. Жадійшов лист, в якому керовничий д. В. каже, що роботи у його районі почались добре, але на 3-й день майже по всіх селах, люд супротивався перепису й почав виганяти переписувачів (реєстраторів). Покинути роботу було неможливо, але ж було й потрібно пошкопотатись за те, щоб цей темний натовп можливо було урезонати й умовити про користь для його самого цього перепису.

Після довгих балабоч, досіяли мети, й переписувачі почали роботу; та через який небудь дель роботи, знову звідкись брався якийсь волочець з утікачів з війська, або якийсь шапазган, що підшпигувавала селян, на лаке й останні знову брались за бешкет.

В одній з волостей, а власне суботинській, зьявилась своя республика й туди без зброї небезпечно підходити. Останні заходи мій зробити угворовання, утихомарювання й усмицтвування селян буде зроблено... липня на сході, вукуї з комсаром. Власне воки люди й так собі, але шкода у тому, що між ними єсть один бубуний урядник, який коїть усе тут лихо. Чи буде коли поклядений кінець такій непуті!

Покіявши перепис сех, усі мають взятися до перепису м. Чигиринка, коли людність останнього згодиться на перепис. Тут люди теж у-край здицвали.

При таких умовах переписувачам роботи дуже й дуже тяжко. Люди остільки вороже ставляться до переписувачів, що вони по цілих днях не можуть купити куска хліба, бо їм в тому одмовляють. Далі д. В. каже, що був свідком, як деякі з дописувачів по два тяжкі небацки гарячої отрави. Навіть здіомі дописувачі при таких умовах не хотять працювати більше місяця. Часто ходять нічки від села до села, бо навіть підводу не можна. Коли ж люди й звязьються хтось, то росписують, дьвять, обмізвають грошей за підводу, не хоче.

Ось невеличкий малюнок, який тяжких умов, в яких приходить працювати земським робітникам.

Цифрові висновки анкет, зробленої серед людей Київщини статистичним відділом Київської Губернської Земської Управи, в справі відношення народу до бичучих політичних подій. (Розроблено співробітником Київської Земської Газети В. Попрішкиним, під керуванням М. Мороза).

Як скоїлись в Росії великі революційні події, то Київському Губернському Земству цим самим були поставлені нові завдання. А саме—широка освіта селян у справах політичних, підготування народу до виборів по всіх місцевих інституціях, а також й до Уставної Всеросійської Раді й заведення по народних школах науки на рідній мові й т. п.

Неодкладно почавши широко всі роботи, Губ. Зем. Управа одначасно зажаала висножити відношення народу—осілкь то можливо в цей тяжкий час—до подій судильно звлучених з революційним рухом.

Цей запит йому Київщини дав змогу виявити погляд, а разом і потребу громад у їх громадсько-політичних справах. Перед Губернським Земством одповіді ці мають загальний політичний розвиток народу Київщини й дають ті відомості Земству як до керування в своїй роботі, так і для плану той праці надалі, плану опертого вже на певному ґрунті.

Зробивши запитання, Губ. Зем. Управа поставила такі запити:

1) Про відношення широчого сільського загалу до старого уряду.

2) Відношення до війни до повероту й після нього.

3) Відношення до відречення царя.

4) До скасування царської влади.

5) Відношення до Тимчасового Уряду.

6) Відношення до того устрою, що буде.

7) До поновлення вже земства.

8) До заведення української мови по школах, урядових та громадських інституціях, і т. п.

Губ. Зем. Управа для цього заштала (ажитувала) своїх сільсько-господарських дописувачів (корреспондентів). І ось вже в цей час гарячі (анкетні листки) в Статистичному Відділі Управи одержано.

Всіх їх одержано 837.

У цих картках було зроблено запитів чотирнадцять (14).

До виборів.

Сьогодні старий Київ має сказати своє слово. Сьогодні він обере гласних, що мають упорядити нове життя в місті. Сьогодні вирішиться доля на довгий час нашого рідного міста.

За кого давати голоси?—це питання, перед яким стоїть кожен громадянин нашого міста.

Українцям не треба цих питаннях голову собі сунати. Вони мусять, як один чоловік, йти на вибори і подавати голоси тільки за українські списки. Ці списки мають номері—12 та 15.

Особливо ми рекомендуємо своїм

читачам останній—список соціалістів-федералістів українських. Стоючи на демократичній загальній позиції, ведучи до души соціалісти, цей список має ту рису, що з'єднує в собі представництво широких кругів громадянства, досвідчених громадських діячів, спеціалістів по всіх сферах міського господарства.

Отже, громадяне-українці, всі йдіть до виборчих скриньок і подавайте голоси за список українських соціалістів-федералістів—

список № 15.

Красва продовольча нарада.

Генеральний секретар продовольчих справ М. Стасюк, по згоді з головою Київського губерньського продовольчого комітету І. Черняшом, скликав в Києві 22 липня Красву продовольчу нараду.

Першою обмірковувалась продовольча справа в зв'язку з проривом на південно західному фронті та евакуацією.

Після обговорення цієї справи прията була з деякими поправками внесені І. Черняшом слідуюча резолюція.

1) Вважаючи на загальну недостатку хліба в країні, що ускладнюється цілковитим невротом в приводинських губерніях, необхідно використати вкрай Правобережної України та Бессарабії для забезпечення харчування війська та населення. Через те, щоб не допустити величезного для країни ліха армія повинна маршувати всю силу і дати ворогові рішучу одічу та спинити його дальший рух.

2) Вважаючи на велику небезпечку виселенського руху як для самих виселенців, так і для решти населення країни, нарада вважає за свій обов'язок звернути увагу на необхідність усунення найголовніших причин, котрі можуть викликати цей рух, а саме—заборона знищення якіми б то не було засобами хліба, худоби та иншого майна, друге—заборона поголовної ревізії худоби. Разом з цим повинні бути вжиті всі заходи, до того, щоб населення оставалось на місцях.

3) Губернські продовольчі комітети повинні, лишивши для населення потрібні до нового врожаю харчові продукти та інші матеріали, вжити всіх заходів для використання всіх лишків шляхом:

а) організації харчування війська прифронтової смуги місцевими продуктами

б) швидким зібранням врожаю та вивозом його в тил.

4) Для розроблення єдиного плану евакуації і його здійснення при головному начальнивові постачання арміям фронту треба негайно утворити спеціальний громадський орган,

5) Підчас евакуації всі харчові групи, які призначено з нашого краю

для війська південно-західного і румунського фронту, і котрі тепер, через евакуацію, ввозяться на схід, повинні направлятись в ті місця, які безпосередньо призначає головний начальник постачання арміям по згоді з евакуаційним органом або з губернськими продовольчими комітетами відповідних губерній.

Ділова праця з'їзду розпочалась докладами з місць. В докладах деякі комісари зазначають, що в багатьох місцях духовенство своєю агітацією запаморочує селян. Живна, по більшості, проходить успішно.

В багатьох місцях селяне роблять «самогонку», е по-декуди села, в яких що друга хата, то гураляня. Багато з цих гуралянів було ще за старого ладу і поліції про них знала. Крім того багато горілки привозиться по тасмці з Волині та Поділля.

3 приводу цих докладів виступав комісар губерньського акцизного управління п. Левік, який давав пояснення про засоби боротьби з пидпитвом.

Президіум Всеукраїнської Ради Військових депутатів сповіщає усіх членів Ради, що 24 липня о 5 год.ині вечера в Педагогічному Музею відбудеться загальне зібрання членів Ради Військових депутатів, на яке усі члени, котрі є в Києві повинні обов'язково прийти.

— Як агітує список № 3. Діахам з списку № 3 тісно на мурях будиноків та царинах міста Києва! Там не звикли вони до європейських заводів агітаційної боротьби. Вони користуються старими Київнянськими засобами—підласови та шантажу. На сімне-жовті українські плакати списку № 15 вони наліплюють свої гідкі писання. Очевидячки на них не вплинули заяви білорусів. Очевидячки у «махоросів» з списку № 3 є свій особливий «самобичний» смак і своя жорсть.

Голова Київського Мійського Ко-

мітету партії українських соціалістів-федералістів був примушений відатися до тов. начальника Київської міліції за проханням, аби було звернено увагу на хуліганський напірам агітаційної боротьби, якого звинувачують проводирі списка № 3.

— Збори артистичної ном. «Провсіта» відбулися в понеділок, в 7 год., в Лук'янівському Нар. Домі.

— Українське Технично-Агронамічне Т-ва «Праця». В понеділок 24 липня в 5 аудиторій Університета св. Володимира чергові лекції загально-освітніх курсів Т-ва «Праця»:

1) Старовинне писемство—Др. І. Свенціцький від 6 1/2—7 1/2 г.

2) Фізика—Грицак від 7 1/2—8 1/2 г.

3) Арифметика—К. Кравчук від 8 1/2—9 1/2 год. веч.

— Лекції на Шулявці. В понеділок 24 липня в сільсько-господарчій аудиторії Політехнічного Інституту лекції загально-освітніх курсів Шулявської, «Провсіта»:

1) Новітня історія України—Др. Грицак від 7—9 год. веч.

2) Практичне вчення української граматики—І. Паславський від 9—10 год. веч.

— Члени відповленої «Провсіти» с. Качанівки в Галичині, зібравшись на загальних зборах, вітати Центральну Раду, Генеральний Військовий Комітет і всі товариства й особи, які працюють над здійсненням національно-територіальної автономії України з прилученням до неї українських частин Галичини, Буковини й Угорщини.

— На національний фонд. Українці 259 записано до національного фонду на український національний фонд 22 карбованці 50 копійок.

— Підготовка учительська спілка. В Кобеляках на Полтавщині відбулось зібрання членів повітрової учительської спілки. Постаовлено приєднатись до Універсалу й підтримувати Центральну Українську Раду.

— Національне свято. В с. Пірогах на Полтавщині відбулось національне свято. На молебні читали євангелію українською мовою, а в молитвах поруч Російського Уряду згадували Українську Центральну Раду.

По окремих повітах усіх одповідей одержано ось скільки:

- 1) З Вердичівського 93
- 2) Васильківського 70
- 3) Звенигородського 87
- 4) Київського 72
- 5) Київського 64
- 6) Липовецького 72
- 7) Радомишльського 55
- 8) Свирського 60
- 9) Таращанського 83
- 10) Уманського 62
- 11) Черкаського 54
- 12) Чигиринського 65

Разом 887

На перший запит,—як ставилась більшість ваших селян до старої влади до початку революції?

Одповідь: Відношення було зовсім недобре. За це одержано 560 одповідей, що не зміг з'ясувати собі одповідь і висловився ні с'як, ні так 212, й ще зовсім не одповіли 6.

На запит: другий,—як ставилась ваша селяне (до війни, ще до перетворення (революції)).

Більшість одповіла недобрим відношенням. За таке недобре відношення селяни до війни одповідей маємо від 317 дописувачів. Що селяне ставились добре, відповіло дописувачів 244; що ні с'як, ні так—271, й не дано на цей запит одповіді п'ятима дописувачами.

На третій запит,—як поставились ваші селяне до звістки про одмовлення царя від престолу?

449 одповідей, що задоволені. Незадоволеніх знайшлося лиш 37 ні с'як, ні те—347, й не було одповіді у 4-х дописувачів.

На четвертий запит,—як поставились ваші селяне до зникнення царської влади (влади)? Одповідей, що лишилися задоволені, одержано 512, супротивних—33, не з'ясованих 271 й без одповідей 21 картка.

На запит пятий,—як ставлятьесь ваші селяне до Тимчасового Уряду й запропонованого їм начерку нового устрою державного й громадського життя?

Відношення світле, радісне, повне надії на краще життя; за це є 704 одповідей, незадоволені люди новим урядом у 5-х дописувачів невеличких одповідей 122, й без одповіді 6 елтов.

На шостий запит,—як ставлятьесь ваші селяне до війни тепер?

874 дописувачів одповіли, що люде бажає продовження війни. Супротив війни 23 одповіді, не з'ясованих 135. й не дали одповіді 5.

На запит сьомий,—яке, по думці ваших селян треба скласти порядкування на далі—чи монархічне, чи республіканське самоврядування?

В більшості значний загаль бажав передбачити часи мати у себе республіканський устрій. За такий устрій одержано 568 одповідей. За монархію 31 одповідь, невеличкого числа 240 дописувачів й зовсім не дали одповіді 6 дописувачів.

На дев'ятий запит—чи настановлені у вашій місцевості замість старих урядовців нові?

В більшості місцевостей, коли роблемо запитання, старі урядовці були вже замінені новими. За це 506 одповідей, де замiana зроблена не повна, а частково, є 266 одповідей, не ясих одповідей 21, таких що не замінiali зовсім єсть 36 одповідей 8 картки.

На 10 запит,—хто саме й яким робом настановив нових урядовців у вашій місцевості?

Одповідей що старе керування змінило на нове з власного початку самих селян (самі селяне, громадські організації, подвійно люде, волостні сходи, за допомогою волостного уряду) надіслали 407. Що зміни зроблемо за початком нового уряду (закази Тимчасового Уряду, губернського й повітових комісарів, або повітових управ) дано одповідей 251. Невеликих одповідей 121 й не дано зовсім одповідей 58.

На запит одинадцятий,—чи вважають люде в вашій місцевості потрібним заведення рідкої української мови зраз же по школах, урядових й громадських інституціях?

За необхідне заведення української мови по школах й по всіх институціях дано 356 одповідей, за заведення повного, не зразу, а взагалі з часом, 160 одповідей, невеличких одповідей 160. Єсть між то серед українського селянства й супротивники українзації краю, а саме 145 одповідей. Зовсім не дано одповідей у 16 дописувачів.

На 12 запит,—як люде вашої місцевості ставлятьсь до праці сучасного земства? Даються одповіді, що відношення люду до сучасного (оновленого) земства тільки що починається, складаючись у прикметні відносини. Таких одповідей 332, супротивних 220, невеличких 269. У 269 ввійшло багато одповідей виглядаючих.

На запит 13-й—чи нема потреби, щоб з губернії послили люде які поясняли б селянству все про біжучі події?

В більшості одповідей—потреба така є,—за це 522 одповіді. Супротивні сповідають 193; ці, що одмовляються в потрібні агітаторів, покають тут же, що в них є власні агітатори, або уже у них були такі. Невеличкі висловилося 106 дописувачів, й зовсім не дали одповіді 11 дописувачів.

На 14 запит,—чи в зв'язку з біжучими політичними хвилями життя з'явилась потреба у часописі й популярних книжках?

Дано одповідей, що така потреба єсть 743, супротив 35. Ці одповіді проти дали з місцевостей, де люде, не змігуть сами читати, й де навіть нікому їм ще читати. Невеличкі одповідей 44, й без одповідей 10 картки. Взагалі треба зауважити, що запитання (ажкетта) на всі чотиринадцять пунктів дали одмови здволюючи. Такі одмови говорять за тверезий політичний розвиток нашого люду. Й земство маючи такі одповіді спокійне в дальшій своїй роботі на користь загалу.

До українських земських управ.

Од видавнич. комісії т-ва „Просвіта“ у Києві.

Зважаючи на велику державну вагу справи з добрим переведенням виборів до волостного земства, Київське Товариство „Просвіта“ розпочало друківнями ухвалою Київським Губ. Виконавчим Комітетом і Київським губ. земською управою брошури В. К.—ва „Про нарештє самоврядування—земство“. Зміст цієї брошури такий. Що таке народне самоврядування, або справжнє народоправство. Народоправство на Україні в старі часи. Початки самоврядування в Росії. Шостидесяти років—тоді величких реформ. Законом 1864 року про земство; його позитивні сторони й хибі. Діяльність першого земства в Росії й на Україні. Утиски з боку уряду й обмеження прав земства „Земські начальники“ і їх відношення до земства. Закон 1890 року і підпад земства. Закон 1903 року про „луче“ земство в 9-х губ. Революція 1905 року і земство. Законом 1911 р. і „Столичиське“ земство. Незадоволення і зневажливість люду до земства; причини. Сучасний стан; назва земства і зміст цієї назви. Нове земство—його ідея. Основи й порядки виборів до волостного земства. План діяльності й права волостного земства. Земства повітові та губернські й їх зв'яз з волостними. Краще земство—автономія. Союми. Українська Центральна Рада і Генеральний Секретаріат. Федерация. Всенародне, земство—парламент. Надії й сподівання для України і Росії.

Зрозуміли.

Сиджу оце й міркую, як то воно так все сприяє людам. Не всіля людина ще й рукою магнути, як усюди вже має прихальників, та не тільки прихальників, а й активних помішників. Не раз ваздрив я таким людям і тепер ваздрю. Треба, яко кажуть, в сорочці з'являтися на світ...

Наш тимчасовий уряд є один з тих, що в сорочках родяться. Во як же така! Не всіля доконтитись до Західного фронту телеграма про смертну кару і про боротьбу з большевиками, як немов з-під землі з'явилась ціла поляна палячих оборонців революції.

Як там вони сперечались в окопах з німцями,—невідомо, але надто щедро і ретельно взились до боротьби з большевиками... І щоб же ви думали? Ні, цього не можна передати на папері. Скажу тільки одно, що большевики як кризі землю провалились. То було з ними й не розминяється, а тепер і з свічю серед дня не знайдеш їх. Нема та й годі. Прямо хоч відшукуй їх тепер...

Ні, це прямо такі якісь генії, а не звичайні люде.

Мені страшенно хочеться навчитись так вести боротьбу, та напевне і ще кому-небудь заманеться. Але от біда—нездатний я до цього. Де що така запам'ятав, але головного не схопив.

Роскажу про випадок з моім приятелем. Сидить він на станції та ловить, звичайно, гав. Коли це гульк—

біжить москалик, оглядаючись на всі боки. Приятель нежаркою подумав про нього, чи не дезертер біжить...

—Тя чаво з'явся сидишь?—звертається москалик до приятеля.

—Та так, сиджу та дивлюсь на людей.

—Тя что, украинец?

—А хйба що?

—Я спрашиваю—ты украинец?

—Ну, украинець, а що хйба?

—Да ичего. Слышалъ, что дълається на фронтъ-та?

—Чув. То що?

—Ето вам автономия тамъ да ется.

—А при чому тут автономия?

—Какъ причесть? Кто же наз насъ за вашу автономию-то будетъ спрашивается? Не на такихъ напали. Ми...

—Товаришу, вы джхе помянетесть, вмішуйтесть третій москаль. Коли ми дамо Україні свободу, то може статесь, що ми й сами її втернець...

—Что? Вы большевикъ и больше ичего...

Зачувши слово большевикъ, стали підходити ще москалі. Оборонцеві України прийшлося капітулювати, щоб же понасти туди, буди Макар телит... чи то пак большевиків гаяє.

ТЕЛЕГРАМИ.

Повідомлення Ставки.

Офіційно, 22 липня. ЗАХІДНИЙ ФРОНТ. На північ од Гусятина під прикриття артилерійського вогню партія наших розвідників, перейшовши бродом через Збруч, зайшла в тил ворогові, який займає позиції на схід од берега річки, і закидавши німців ручними гранатами, винулась в широкім фронті в напрям „козани прийшли“ побігли до Збруча. В результаті східний беріг очищено од ворога. Взяті 43 полонених і захоплено 7 кулеметів. На Збручі, на південь од Скани, наша піхота вибила супротивника з Ауствиці та Чернокозанець.

Мім Дністром та Прутом наше військо одходило далі на схід і 21 липня залишило Чернівці, зірвавши міст через Прут. Ворог вступив в села Рахків, Пологи та Раранче і місто Чернівці. В Карпатах наше військо одходить на схід. Ворог подекуди переслідує; деякі з наших частин не дають належної одсічі через свій моральний занепад.

РУМИНСЬКИЙ ФРОНТ. На північ-схід од Кимполунгу наше військо веде бій з насидячим ворогом. Бетрамогдавицю заняв ворог. На останньому фронті перестрілка.

КАВКАЗЬКИЙ ФРОНТ. Без перемиі.

Успіх кавалерії. ЦЕВА АРМІЯ, 21. Блескучим наскоком на с. Варшівці наша кавалерія захопила і ажицала партії німецьких розвідників з офіцером на чолі. 20 липня льотчик Казаків та Шанин збили в Хотині австрійського аероплана.

На Близньому сході.

ПАРИЖ, 20 Офіційно повідомляється, що на правому березі Вардара артилерійська перестрілка. Наші батареї примусили замовчати ворога.

Французський фронт.

ПАРИЖ, 20 Офіційне повідомлення. Негода на схід од Бре і на захід од Красна. Вій артилерійський районі Алемань. Взяті 24 полонених і 1 кулемет. На схід і південь од Реймааса одбито напади. На лівому березі Мааса величкі артил. бій. Бельгійська артилерія протривалась атакам ворогу. В Пампани взято бранців.

Урядовий кризіс.

ПЕТРОГРАД, 22. В 6 год ранку скінчились промови представників політ. партій та громадських організацій. На нараді в вимову палаці вночі провозили: Мілюков, Черков, Чхеїдзе, Аджмев, Вінавер, Черетелі, Скобелев та тов. воєни. міш. Савіков Терещенко після промов висловили певність, що представників політ. партій, розуміючи грізний момент, знайдуть шлях до порозуміння. В перерві партії радялись. По перерві с.д., с.р., трудовики, нар.-соц., рад.-дем. та кадети зробили офіціальну заяву. Представники соц. партій заявили, що довіряють Керенському скласти кабинет з представників партій та гром. організацій, яких він вважає потрібними запросити, з умовою, щоб новий кабинет був зложений на основі декларації уряду 8 липня. Представники кадетів та рад.-демократів висловили Керенському повне довір'я в організації кабінета. Кадети підтримали, що новий уряд мусить буди офіційно незалежним од партій, комітетів та організацій. Всі партії одноставно

висловили своє довір'я Керенському, визнаючи, що він тепер єдина людина, яка може подняти жвиі сляки країни, щоб урятувати Росію. Таким чином порозуміння склалось круг імені Керенського. Заприваючи збори, Некрасов висловив певність, що кризіс власті минувся і знайдемо шлях до сильної роботи всіх партій і що Керенський зможе дати країні комітет національного подняття та урятування революції і волі. Після наради представники рада роб. та садх. депут. одправились до Таврійського палацу на збори виконавчого комітету, скликани на 7 год. ранку.

Лист Керенського. ПЕТРОГРАД, 21. Керенський передав замістителю голови міністрів Некрасову такого листа: „З огляду на неможливість, недляється на всі вжиті мною заходи, поповнити склад тимчасового уряду так, щоби він відповідав вимогам виключно історичного моменту, який переживає країна, я не можу більше нести відповідальности перед державою по своєму сумлінно і розумінно, і тому прошу тимчасовий уряд увільнити мене від усіх посад, які я займаю.

А. Ф. КЕРЕНСЬКИЙ.

Міжпартійна нарада з приводу листа Керенського.

ПЕТРОГРАД, 21. Передавши листа, Керенський вїхав з Петрограду. Тимчасовий уряд рішив одставити Керенського не приймати і скликати негайно ж нараду з представників таких партій: надетьської, рад.-дем., трудової, нар.-соц., соц.-дем. і соц.-рев., а також представників тимчасового комітету Держ. Думи, виконавчого і—ту ради р. та с. депутатів і виконавчого і ту рада селянськи. деп.

Прийнявши цю постанову, зразу ж після прочитання листа Керенського, члени тимчасового уряду особисто негайно передавали окремим організаціям запросити на пораду, призначену о 9 год. вечора.

Партії запрошувались в особі ц. к., причому кожному було дано право полати необмежену кількість представників.

Державна Дума і виконавчі комітети запрошені в особі їх голів Нхеїдзе, Авенстєва і Родзянко.

В 10½ год. вечора в Зимньому палаці почалося засідання. Замість премо'ера Некрасова одошов лист Керенського, і повідомив, що тимчасовий уряд постановив не приймати одставки, а звернутись до існуючих політичних організацій і вислухати їх думку, і прохав висловитись по утворенє становища.

Родзянко прохав Некрасова повідомити збори про становище на фронті і про причини арешта ген. Гурко. Після промови Некрасова промовляли Годнев, Терещенко і Черетелі. Після Черетелі на нараді промовляли обер-прокурор синоду Львов, Милуков, Ефремов, Пішеонов, Удуге Терещенко, Некрасов, Савенко, і Скобелев. Засідання йде далі.

Остаточне переміщення варшавських шкїл.

ПЕТРОГРАД, 21. Тимчасовий уряд постановив усі школи варшавського округу перемістити остаточно в межі Росії.

Резолюція морянів.

ПЕТРОГРАД, 21. З'їзд морянів ухвалив резолюцію про повернення матерів і рідників армії й флоту з-за кордону. Представники уряду виявили готовність цїти цьому на зустріч. Постановлено вивести потужнейшій центральної органу союзу і взяти участь в комісії по розробці законопроектів, якими зацікавлені морянки і в установах, що контролюють водний транспорт. На з'їзді виступав міністр праці Скобелев, закликаючи до державної праці.

З'їзд делегатів війська донського.

НОВОЧЕРКАСЬК, 20. З'їзд делегатів війська донського виявив необхідним переведення в життя твердих підвалин примусової дисципліни в армії, висловив повну готовність по першому заклику військового міністра виступити на фронт, зазначив повну солідарність козаків і солдатів і рішив прохати про як найскорше затвердження обраного атамана Каледина командуючим військом.

Заходи проти занепаду праць залізниць.

ТИФЛІС, 21. З метою підняти занепаду роботодавцтвіс завкавказьких залізниць і боротьби з масовим ухиленням залізничників від виконання обов'язків, утворена надзвичайна слідча комісія з участю революційних організацій.

Бешкети салдатів.

ПЕТРОГРАД, 21. В воєнному міністерстві одержано відомости, що евакуовані салдати в Кургані, Томську і Тобольську вчинили бешкети. Після заміни начальників гарнизону

більш енергійним порядком було встановлено.

Монополія палива.

ПЕТРОГРАД, 21. З 1-го серпня по всій Росії заводиться монополія торгу твердим мінеральним паливом.

Вїна повітряна.

РИГА, 21. Розвідчий щепалині літав уночі і егертіями обстріляний дашею артилерійською втік у ширми Митави.

ЦЕВА АРМІЯ, 21. Над Рівним та Луцьком появилась вчора повітряна ескадра. Бомбардовано Луцьк. Людських жертв нема. У районі Тернополья та Козовки наш розвідчий самолєт вів біжку з німецьким апаратом і перебігтий у двох місцях вернув в нашу базу. Поручик Лехоховський ранений у руку.

МІНСЬК, 21 Німці все „налітають на ст. Замірря, скинули 13 бомб вблизи 1 жіжку, ранили 10 салдатів, 4 чоловіки.

Справа большевиків.

ПЕТРОГРАД, 21. Міністерство юстиції оповістило деякі дані які у цей час можуть буди подані без порушення тайни попереднього слідства, встановлені свідками і документами, які буди підставою для позову Ульянову (Левин), Апфельбауму Зикмові (Раскольникову), прапорщиків Семашко і Сахарова і Рошала, як обвинувачених по 51, 100 і 1-ї частини 108 ст. карного статуту (зрада і організація озброєного повстання.)

Ціх осіб обвинувачують в тім, що в 1917 р. будучи російськими громадянами, після попередньої між собою і іншими умови, з метою сприяння державам, що ведуть війну з Росією, ввійшли з агентами названих держав у згоду сприяти дезорганізації російської армії й тїлу для ослаблення боєвої здатности армії, для чого на одержанні від цих держав гроші організували пропаганду серед людуности і війська з закликом негайно зрїтись воєною проти супротивника діяльности, а також з тою метою за час з 3—5 липня 1917 р. організували в Петрограді озброєне повстання проти існуючої в державі верховної влади, яке йшло в супроводі цілої низки убивств і спроби арешту деяких членів уряду, насидками якої діяльности була відмова деяких військових частин від виконання наказів командного складу і самочинне залишення позицій, чим вони сприяли успіхові армії супротивника. Такі вчинки мають в собі ознаки злочину, який перебарчаєть вищенаведені статті карного статуту.

Непокірний полк.

ЦАРИЦИН, 21. Командуючий казаською військовою округою полк Коровиченков послав раді роб. та садх. депутатів таку телеграму: „Пропаганду воєнному прокурору потягити винних до карної відповідальности за отверте непокорення наказам начальства і держави уряду і наказую піхотний полк у складі всіх офіцерів і урядовців перевести на мешкання в Саратові на протязі 7-ми днів. Усяка спроба невиконання наказу буде змилена з усією рішучістю. Наказую робити розпорядження про приготування полка до своєчасної посадки на параходах.“

Одставка французьких міністрів.

ПАРИЖ, 20. Морський міністр Лаваз та помішник статс-секретаря пішли в одставку.

Наступ німців.

ЦЕВА АРМІЯ. Колони німців вступили в містечко Кудрянци за двадцять верст на захід од Камежня-Подільського.

Союзна конференція.

ПАРИЖ, 20. Лойд-Джорж, Соєніко, Р. Сесієл, Бонарлю та російські представники вїхали на міжсоюзну конференцію.

Про міжнародну конференцію.

ПАРИЖ, 20. В опублікованих результатах соціалістичної конференції ухвалених адміністраційно комісією соціалістичної партії та англійськими й російськими делегатами сказано що конференція постановила скликати конгресу всіх народів на міжнародну конференцію. Національна секція, яка бере участь в конференції бере на себе заяву, про те як будуть здійснюватися загальні постанови. Конференція має скликати у Стокгольмі між 27 серпня а 3 вересня.

Холера.

ТИФЛІС, 20. По селищах, розташованих у приграниччї між Туркестаном і Персією р. Карасу було 33 випадки холери.

Останнє зібрання Фінляндського Союзу.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 21. Останнє засідання Союзу тривало 2 години. Відомо напевно, що на підгодоці перед зібранням таймчас одержав коментар...

Американська позіна Англії та Франції.

НЬЮ-Йорк, 21. Уряд запропонував додаткову позіну на 185 мільйонів Англії та 160 мільйонів Франції.

Західний фронт.

ПАРИЖ, 20. (Офіц. вєч. повідом.). Діяльність артилерії з обох боків на німіч від Би та в секторі Крам-Юртебіс.

ЛОНДОН, 20. (Офіц. повід. британ. голови кват. в Франції). Дощ все йде. Наша піхота вбила контратакою ворога з позиції, яку він займав раніш на лінії Іпр-Рупель.

РИМ, 20. Ворог вів атаку досить значними силами на наші позиції в округі: Конга-Лагі-Поїм, але відбитий нашим вогнем, мусів задкувати скрізь з великими втратами залишавши нам бойові матеріяли та браціїв.

На Близькому Сході.

ПАРИЖ, 20. (Офіц.). Болгарські ватаги біля Старавки відбиті нашим військом.

Поводження німців на морі.

ХРИСТІАНІЯ, 20. У Берген прибула залоза норвежського пароплава "Венггола", яка заявила, що 15 днів пароплав задержаний по дорозі в Америку німецьким підводним човном...

Всякі звістки.

Арешт генерала Курно. В Петрограді, з наказу А. Керєвського, арештовано генерала Курно. Генерала доставили в штаб. Виявляється, що цей генерал був позбавлений Тимчасовим Урядом посади головнокомандуючого фронтом за свої контр-революційні вчинки.

Американське військо. Американське військо в чєсї і мільона буде перевезено до Франції на протязі одного року. Наслідки нової системи набору дуже гарні. В міністерство не поступило жї одної скарги. Міністр Бежер дуже задовольнений цими наслідками. На армію в американському бюджеті призначено 5 мільардів.

В Греції Ліберальна прєса в Греції з захопленням вітає вероття Греції до конституційного ладу. Франція дає Греції гроші. Парламент одкривається. Депутати з островів збираються в парламент.

Серед киргизів. В Семипалатинську відбувся кравий з'їзд киргизів, на якому обрано комітет з дорученням ввійти в кравий виконавчий комітет. Між киргизами, яких в краві, 900.000 і росіянами, яких там 250.000 останніми часами дуже прикрї відносини.

Білоруська Центр. Рада. З'їзд делегатів білоруських громадських організацій та партій постановив організувати центральну раду депутатів білоруських організацій. Першу сєсію ради буде скликано 5 сєрпня. Постановлено опублікувати протест проти одповіді польської державної ради на декларацію тимчасового уряду до польків.

Черємиси. В Вірьку, уфимської губ., одбувається з'їзд черємисів, який обмірковує національні та політичні справи. Нові відомости про Парвуса та Ганецького. Міністерство чужоземних справ одержало з Копєнгагена телеграму з підписами кореспондентів газет Тронєвського, Троплього, Весова, Гросмана та ин. В цій телеграмі представники російських газет запевняють, що Парвус та Ганецький справді служать германським агентами.

Використуючись своїми звязками з російськими соц-дем. Парвус вів переговори з Германією в справі переїзду через цю державу Лєніна з іншими більшевиками. Ганецький в 1915 році одержав кошту, яка постачала Германії всякі продукти, а в Росії одправляла германський крам. За контрабанду його 1917 р. арештували, але Парвус поміг йому визволитись, заплативши штраф. Ганецький казав своїм приятелям, що германський канцлер листувався з Парвусом ще тоді, як він був у Костянтинополі. Парвус має в Копєнгагені роскошній дїм. Звїдїтія він раз-у-раз їздить в Берлін та Стокгольм, де тепер живе Ганецький. Парвус вважає себе германським соц-дем. і має звєснєми з більшевиками та цїмервальдївцями.

За кордоном.

Трєтєя конференція цїмервальдївцїв. Інтернаціональна відєська комісія повідомляє, що 10 червня відбувся в Стокгольмі трєтєя конференція цїмервальдївцїв.

Наслідки війни. "Berliner Tag" пише, що три роки війни не дали рішучих наслідків жї на сходї, жї на заходї. Германці захопили 549,000 квадратних кілометрів чужої землі, а союзники 900 кв. кілом. в Єльзасї та 25,000 в Галичині, яка тепер маю ме вся оддана назад.

Вчинки грецького короля. Афинські газети оповїшають, жїб "колишній король Греції Костянтин продав болгарам форт Рупель за 30 мільонів марок.

Про мир. Англійська прєса дуже уважно поставилася до промови Асквіта в палатї обцин. В своїй промовї Асквіт сказав, що коли Германія виведе з Бєлгїї військо і верне цїї країні її колишній розцвіт, то цим вона доведе, що хоче миру. Англійські газети тієї думки, що германці дадуть відповідь на цю промову і тоді вона буде мати велике значіння для справи мира.

Стаття австрійського вєрника. Газета "Arbeiter Zeitung" умістила статтю вєрника Уде, профєсора унїверситету в Граці. Уде пише, що народів Австрії одурено. Австрія анексїема і довго воювати не здухає. Австрія повинна добиватися миру, хоч би для цього довелося признати себе слабкою. Австрія не повинна боритися зніжєнїями мілітаризму; вона мусить визволити федералїзмом свої народи. Ідея федералїзму привєрє до Австрії сїмпатїї її ворогів, і вони згодяться прийняти її посєрєдництво.

Американське військо. Американське військо в чєсї і мільона буде перевезено до Франції на протязі одного року. Наслідки нової системи набору дуже гарні. В міністерство не поступило жї одної скарги. Міністр Бежер дуже задовольнений цими наслідками. На армію в американському бюджеті призначено 5 мільардів.

В Греції Ліберальна прєса в Греції з захопленням вітає вероття Греції до конституційного ладу. Франція дає Греції гроші. Парламент одкривається. Депутати з островів збираються в парламент.

Лїтература, наука.

Нові книжки. До редакції "Нової Ради" надїшли такі нові книжки: Микола Надежний (Н. А. Кїтськов) — "Українізація школи сь педагогической точки зрїня". Видання автора. Козяти (ка Кївщині). 1916 р. стор. 16, 15¢, цїна 30 коп.

П. Я. Стебніцкий. "Україна и українці". Петроград, 1917 р. стор. 46, цїна 50 к. 16, 16¢.

С. Чиналєнко. "Розмова про мову". Другє видання, виправленє і доповненє. Петроград, 1917 р. стор. 28, цїна 30 коп. 16, 16¢.

О. Білуєнко. — "Сєлянська доля — земля і воля". Петроград, 1917 р. стор. 24, цїна 35 коп. 16, 16¢.

Робїтничі пісні. Петроград, 1917 р. цїна 10 коп. стор. 16, 16¢.

Програма української радик.-демокр. партії, Петроград. 1917 р. цїна 10 коп.

Л. М. Старицька-Черняхівська. "Останній сніг", драмат. етюд на 1 дїю. Видання т-ва "Час" Київ, 1917 р. цїна ?

С. Єфремєв. — "Як люде трає собі добувать". Видання трєтє, Кїв, р. 1917. цїна 25 коп. Видало товариство "Крївниця".

14-го лїпня вийшла з друку 1 книга "Лїтературно Наукового Вїстника" за 1917 рік.

Зміст книги такий: М. Грушевський. Відродили Л.-Н. Вїстника.

С. Єфремєв. Сон — не сон. М. Грушевський. В сїмдесяти роках Кирило-Методївської справи. С. Єфремєв. Живий труп.

В. Виниченко. Записки Кирило-Методїєфа (Роман). П. Смуток. Горе папа Шпаचेма. В. Самійленко. У Гайхан - Бея (Жарт фантазія на двї дїї). О. Левинський. Лавей його прєосвященства.

Н. Ромашович-Тчаєнко. Із днів волі. П. Полятенко. Перед новими шпїаками. (Думки з приводу війни).

М. Жученко. Українське життя у Кївї на сїтатку волі. Поезія Гр. Чупринки, О. Олеся, Х. Алчевської, А. Постолювського, О. Журлявої, Є. Романчука, М. Шаповала, П. Тичани і В. Лашєнка.

(Умовя передплати: 10 карб. до кїнця року, окрема книга—2 карб.) Редакція і коштура мїстяться на В.-Щїпальній ч. 36, кв. 8.

Відчинєно від 5—7 год. вєч.

Допиєси.

ІЗЮМ (на Харьківщині). "Прєсвіта" в Ізюмі. В квітні ц. р. заснувалася в Ізюмі на Харьківщині "Прєсвіта". Була вибрана тимчасова рада Товариства, про що була згадка в "Новій Радї". Товариство почало своє життя при 20 членях, тепєр воно вже має більше 100. Інтерес до рїдкої "Прєсвіти" і до української справи дуже швидко захоплює найбільш їмертких і байдужих ранїше люде. При "Прєсвітї" з'органїзовано 3 сєкції: артистичну, спївовчу і агїтаційну, котрі одначе мало діяльності досї проявили, черєз брак свїдомих робїтників. Голова сєкції агїтаційної влаштував раз вїче в с. Малій Камїшеваєї, де і відкрилася філія Ізюмської "Прєсвіти". Заходами сєкції артистичної і спївовчої була уряджена вистава, на якій відіграли "Наталку Полтавку" та "Вєчорніці".

В дїї Національного Фонду "Прєсвіта" організувала збір в Ізюмі і в повіті який дав досї 1040 карб. Ще і тепєр в рїзких кутків повіту надохлять грошовї переводи. Багато сєл послали свої збори прямо в Кїв, а деякі в Харьківську Центрально Раду.

"Прєсвіта" має свої представники: в мїській громадській комітетї 3, в повітовім 5, та 2 гласних від "Прєсвіти" на земському зібранні. При "Прєсвітї" з'органїзовано бібліотека яка вже має коло 400 томів української лїтератури, а також маленька крамїничка в якїї продаються книжки, картки, портрети, вишивки і т. ин.

На земське зібрання "Прєсвіта" ввєсаа пропозицію асїгнувати 8 тисяч карб. на українські курси для народних учителїв. Збори порїшали асїгнувати гроші, протї 3 голоси тільки і доручено організувати курсї земсьїї управї разом в "Прєсвітою".

На цих дїнях були скликані загальні збори, на яких вибрали нову раду на цїлий рік. В раду вибранї: головою Вілюський, тов. голови Опішянєка, секретарем Поклохєський, скарбнїком Ворожїн, бібліотекарем Таран, та члєдами Костюкова і Ворисєлієвська.

На загальних зборах був відчитаний і пояснений д. Гаврїленком Унїверсал, після якого збори винесли таку резолюцію:

"Ми, як мешканці автономної України признаємо за свій Тимчасовий Уряд, Кївський Центрально Українську Раду з її виконавчим органом Генеральним Секретаріатом і будемо приймати тільки ті розпорядження російського уряду, які будуть апробовані Центральною Радою".

Робочі цїни в сєльському господарствї.

В звязку з тими заколатами, котрі виникли останніми часами в багатьох мїсях на ґрунті незадовольєнїя сєлян тими цїнами, які їм платили за роботу панської економїї, земельні комітєти почали подекуди упорядковувати цю справу. В багатьох сєлах робїтничї-сєлянє не дозволяли економїям збирати хлїб машинами і протязям з панських лавїв робїтничїв-бранцїв, а самї не згоджувались збирати хлїб їмашє, як за третїїї сніп, що зовсїм не вигодно економїям.

Черєз те в єзеряїській волостї Васильєвського повіту (на Кївщині), в межах якої (волостї) є скїльєа економїї спадковєць графа В. Бранцїєкого, головним управитєлем цих економїї і представниками єзеряїського волостного земельного комітєта—С. Микитюком, Х. Старажєвським та С. Стаховєльєм—в прїсутності заступника голови Кївської губерської продовольчої управи А. Леонтьєва, закінчена була 19 лїпня слїдуєча добровільна умовя в справї платїи робїтничїям підчас жєвї та молотїи в згаданьх економїях.

1. За зібрання озимини та гороху: а) для безземельних та малоземельних сєлян, які мають менше одної десятини в кожній рудї, а також для тих, що мають по 1 десятині в кожній рудї і разом з тим великі, не менше 7 душ сєм'ї—

1) за зібрання на косу і на серп —4-ї сніп,
2) вязїлїнкам за саможаткою—5-ї сніп,
б) єсім иншим сєлянєм—

1) за зібрання на косу і на серп —7-ї сніп, або 4 карб. за копу.
2) вязїлїнкам за саможаткою—8-ї сніп, або 3 карб. за копу.

Горох збирається по 40 карбованцїв за десятину.

II. Прєса трєтєю частину всього, що є в економїї, можуть зібрати безземельні і малоземельні сєлянє на тих сємих умовах:

1) при зібраннї на косу та серп— 4-ї сніп,
2) вязїти за саможаткою— 5-ї сніп.

Рєштa (2/3) прєса збирається— 1) на косу та серп—за 7-ї сніп, або 4 карб. копа,
2) вязїти за саможаткою—за 8-ї сніп, або по 3 карб. за копу.

III. Снопи між економїєю та робїтничїями дїляться по жєребках.

IV. Плата подєнчїкам підчас молотїи:

а) підліткам хлопцям і дївчатам— 4 карб. в дєнь,
б) жїнкам і шївробїтничїкам—5 карб. в дєнь,
в) робїтничїкам—6 карб. в дєнь,
г) робїтничїкам коло барабана та на стєртї і на ожєредї—7 карб. в дєнь.

V. Робочий дєнь лїчїться від 6 годїн ранку до 6 вєчєра з перєрвами: 1/2 годїни на сїдданок, 1/2 годїни на обїд і 1/2 год. на підвєчїрок.

VI. За підвозку до молотїи і до стєртїв всього хлїба—по 1 карб. за копу.

VII. Всї штатні робїтничї, а також бранцї повинні лишїтїсь в економїях.

Умовї праці та цїни розробленї тут, як бачимо, дуже докладно та рєтєльно і можна сподїватїсь, що і в другїх мїсях на ці цїни звернуть увагу як сєлянє, так і помішчїки, та за прикладом єзеряїцїв будуть робити подїбні контракти і тим унївєрати можливих непорозумїнь.

Наведєний розцїні можна замїнутї хлїба те, що там не зазначєно на яку прєсторїю треба підвозити копу єнопїв за карбоваець, бо часом приходїтьєсь вєзтї 1/2 вєрствї, а часом і 5 вєрстов.

Редактор Андрїї Ніковський.

Видєє Товариство п. д. м. г. лїтератури, науки і штук.

Дповїєткї.

Спєціально майстерня українських костюмїв готових і по замову а також даєтьє на сплатї. Воєнєєнєна 14, кв. 12. 3—0199—3

ТЕХНІК велик. прак. адмінїстр. хїст. вїзьєє посаду. В. Пїдвальєва 25, мєш. 100. К. Ф. К. 2—0140—3

Худож. ремїєсничї курси Е. Г. КОВАЛЄНКО приймають учениць на ранїшні та вєч. групи. Обув. 2 нед. Капєлюхи 1 мїєсьє. Крїї 1 1/2 м. Вязан. панчох 2 нед. Караваєвська № 11, пом. 34, 2-ий поєврєх.

Українсьї бандури готовї і по замову М. Жїтємїрська № 10 Рудьєв. 4—0130—4

В Правлїнї Пївдєнєо-Західних дорїг 28 лїпня (юля) 1917 року 1 год. дїєя конквєрєнція на роботи до заглоблєнїя артезієвської цєлинї на ст. Назатин—по за друкованїї заяві. Подроб. особєно і почтою—Кїв, Правлїня Ст. Пути від 11 до 4 год. 1—166—1

СЬОГОДНЯ ВІГА, в 2 год. дїєя.

Управлїня Пївдєнєо-захїд. дорїг подає до загального відомєа, що дїєя прїїзду не шанєцїв пїдгородних мїєцєвєстєй для учаснї у вїборах до Мїєської Думи, будуть призначєні крїм їєстєвєчїх, слїдуєчі додатковї пїдгородні поїєди: на уч-ку Київ-Єастів №№ 49, 51, 56 і 58, на уч-ку Київ-Бєродїєнна № 35 і на уч-ку Тєтєрєв-Кїв № 42 а крїм того і № 44. Їтїмуть по змінєному вїзначєзаному розцїну:

Table with columns: Поїєд год. хв., Станції, Поїєд № 51 год. хв., Поїєд № 56 год. хв., Поїєд № 58 год. хв., Поїєд № 35 год. хв., Поїєд № 42 год. хв., Поїєд № 44 год. хв.

Прїїмтї: Поїєди №№ 51 і 58, ходїтїмуть 22 і 23 юля, поїєди №№ 49 і 56 ходїтїмуть тільки 23 юля, а поїєди №№ 35, 42, 44 Київ продовж до Тєтєрєва № 33 ходїтїмуть 22 і 23 юля. 1—161—2

ВИДАННЯ КУБАНСЬКОГО Т-ВА „ПРОСВІТА“ В КАТЕРИНОДАРІ.

Вийшли з друку і поступили в продаж книжки: Т. Шевченко "Кавказ" цїна 3 коп. С. Рудавський "Наука" 2 "Саут" 3 " М. Воронїє "євтан-вїлля" 8 "Розрита могила" 2 "Пієні" 5 "Парї" 12 "Як жив український народ" 25 "Сон" 10 "Іван Гус" 8 "Козачий Кїстак" 2 В. Моєа. Замовлєнє на видання приймаютьєсь по адресї: Катєрїнодар, мїєрїєра Кїубанського Цєнтрального Союзу "Слово". Замовлєнє без задатку не мають значїннєя. Оптовим покупцям книгарська зв'язка. 3—162—1

Під опїноєю Міністер. Торгу і Прєм. Кївськї Автомобїльнї Курєси (школа шофєрїв).

їнженєра А. М. Лїєцєвського. Кїв, Миколаївська. 11. Тєлєф. 33-02. Срочна пїдготовкє до воєнєно-автомобїльної ротї. Ранїшні і вєчїрні групи. Для осїб їнтєлєгєнтних і дам осїбна група. Прїймають що днєя від 10—2 г. днєя і 5—7 г. вєч. канцєлярїєя у флїгєлї, бєль-єтаж. 1—58—